

627
16.10.2018**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA**

Aşağıda belirtilen soruların Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Sayın Zehra Zümrüt SELÇUK tarafından anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99.maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ali KENANOĞLU

İstanbul Milletvekili

31.000'e yakın kişinin (bir kısmı kayıtsız çalıştırılan Azerbaycanlı, Nijeryalı, Vietnamlı emekçiler olmak üzere) çalıştığı 3.havalimanı inşaatında, çalışmaların başladığı günden bugüne (resmi makamlarca, 37 emekçinin hayatını kaybettiği yönünde bir açıklama yapılmış olsa da) 400'ün üzerinde emekçinin hayatını kaybettiği yönünde iddialar mevcuttur. Şirket yetkililerince hayatını kaybedenlerin sayısının gizlenmesi yönünde ailelerin tehdit edildiği ve ailelere "sus payı" veya "kan parası" teklif edildiği de yine iddialar arasındadır. Ayrıca, 14 Eylül tarihinde başlayan grev ile kamuoyuna teşhir edilen güvencesiz, güvenliksiz ve sağlıksız çalışma koşullarının düzeltilmesi yönündeki taleplere ve aradan geçen süreye rağmen emekçiler koşullarında herhangi bir düzelmeye uğramadığını ifade etmektedirler. Yani sıra, hem projenin sahibi olarak hem de yasaların uygulanıp uygulanmadığını denetlemekle mükellef olan devlet, bu konuda, şirketlere yönelik gerekli önlemlerin alınması yönünde herhangi bir girişimde bulunmamış olması sebebiyle bir anlamda hukuk dışılığı ve güvencesiz, güvenliksiz, sağlıksız çalışma koşullarının sürdürülebilir bir hale gelmesinin önünü açmıştır. Yine, tam da hukukun bu şekilde göz ardı edilmesine paralel olarak, 33 emekçi hiçbir delil gösterilmeden tutuklanmışlardır. Emekçilerin tutuklanma gerekçesi ise ne ilginçtir ki çalışabilmenin mümkün olmadığı bir alanda çalışma hürriyetinin ihlali, sürekli iş cinayetlerine kurban giderek halkı kin nefret ve düşmanlığa teşvik etmek, çalışma koşullarından ötürü operasyonelize edilme koşullarının mümkün olmadığı bir görevi yaptırmamak için direnme vb. olarak açıklanmıştır. Oysa ki, İGA Holding'in CEO'sunun yaptığı itiraf tam tersi yöndeydi. Yakın zamanda vermiş olduğu röportaj sırasında emekçilerin maruz kaldıkları kötü koşullardan ötürü kendilerinden özür dilediklerini ifade eden CEO K. Samsunlu, koşullar göz önüne alındığında – tutuklu yargılanan emekçilere itham edilen suçlamaları boşa düşmesine yol açabilecek cinsten bir açıklamayla – emekçilerin greve çıkmakta haklı olduklarını belirtmiştir.

4878

Tüm bunlarla birlikte, havalimanının bir kısmının açılışının 31 Aralık 2018 tarihine yetiştirilmesi yönünde emekçiler üzerinde oluşturulan baskı ile birlikte çalışma koşulları daha da ağırlaşmıştır. Açılış baskısıyla, emekçilerin 24 saate varan sürelerle dek aralıksız çalıştırıldıkları, kamyon kullanan emekçilerin gün içerisindeki servis sayısının arttırıldığı vb. yönünde iddialar ifade edilmektedir.

Grev ile birlikte açıklanan ve kısa süre önce bakanlığınıza yönelik vermiş olduğumuz soru önergemizde de serimlediğimiz üzere **emekçiler iş cinayetlerinin tekrarlanmamasına yönelik güvenlik önlemlerinin arttırılması**, yatakhane, lavabo, banyo temizliklerinin düzenli olarak yapılması ve yatakhanelerdeki tahtakurusu sorununun çözümü vb. gibi acil/asgari ihtiyaçların karşılanması talebiyle grev başlatmışlardır. Bir kısmını ifade etmiş olduğumuz bu asgari/acil taleplerin hiçbirinin karşılanmamasına rağmen çalışma temposunun bu denli sağlıksız bir şekilde arttırılması yeni iş cinayetlerinin gerçekleşmesi ihtimalini kaçınılmaz kılmaktadır.

Bu kapsamda,

- 1) İş cinayetlerinin sayısının 400'ün üzerinde olduğu ve cinayetlerin şirket yetkililerince ailelere yapılan tehdit ve teklif edilen kan parası ile gizlendiği yönündeki hukuksuz iddialar karşısında bakanlığınızın bir açıklaması olacak mıdır?
- 2) Mezarlığa dönüş(türül)müş bir alanda çalışmaların hala devam edebiliyor olması nasıl izah edilmektedir? İş cinayetlerinin bakanlığınızca da emekçilere reva görüldüğü mü düşünülmelidir?
- 3) Hukuksuz bir şekilde kayıt-dışı ve daha ucuz iş-gücü olarak çalıştırılan işçilerin çalışma sahasındaki varlığı bakanlığınızca nasıl açıklanmaktadır?
- 4) 3. Havalimanında faaliyet gösteren şirketlerin emekçilerce açıklanan en asgari talepleri karşılamadıklarının ortaya çıkması sonucu bakanlığınızca şirketlere yönelik herhangi bir cezai yaptırımda bulunulmuş mudur? Bulunulduysa, emekçilerin, sözü geçen güvenliksiz, güvencesiz ve sağlıksız çalışma koşullarına hala maruz kalıyor olmaları bakanlığınızca nasıl açıklanmaktadır?
- 5) Açılış baskısı sonucu hukuksuz bir şekilde azami düzeyde arttırılan çalışma temposunun yeni iş cinayetlerine mahal vereceği ortadayken bu durumu engellemeye yönelik bir girişiminiz olacak mıdır?
- 6) İGA Holding CEO'su K. SAMSUNLU'nun, emekçilerin maruz kaldığı koşullar düşünüldüğünde grev başlatmakta haklı oldukları yönünde yapmış olduğu itiraf niteliğindeki açıklamaya rağmen bakanlığınız kendi sorumluluk alanı olan 3.Havalimanı çalışma sahasında neden bu koşulların düzeltilmesi yönünde daha öncesinde tedbirler almamıştır?

4878

- 7) Bakanlığınızın sorumlu olduğu bir alanda yaşanan iş cinayetlerine ve greve rağmen hala tekrar eden bunca eksikliği, sorumluluğu ve can kayıplarını göz önünde bulundurduğumuzda; görevinizi yapmadığınız için kamuoyundan özür dileyip istifa etmeyi düşünüyor musunuz?